

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta: kotikuntakorvaus ja opetuksen järjestäjien arvonlisäverotus

Kotikuntakorvaus

Mistä on kyse:

Perusopetusta järjestävät kunnat, kuntayhtymät, valtio, yksityiset opetuksen järjestäjät sekä yliopistot

Maakuntauudistuskokouksen yksityiskohtaisissa perusteluissa (s. 270, luku 6, 30 §) todetaan seuraavasti: ”Pykälän 5 momentissa säädettäisiin muiden opetuksen järjestäjien kuin kunnan kotikorvauksesta. Muu opetuksen järjestäjä kuin kunta saisi 94 prosenttia 1–4 momentissa tarkoitetuista kotikuntakorvauksista.”

Sivistystyönantajien kanta:

Julkisen rahoituksen myöntämisessä tulee noudattaa samoja perusteita sekä yksityisen että julkisen opetuksen järjestäjän osalta ja tuki tulee myöntää saman suuruisena.

Lakiesityksessä tai sen perusteissa ei yksilöidä, mihin muiden kuin kunnallisten perusopetuksen järjestäjien kuusi prosenttiyksikköä pienempi kotikuntakorvaus perustuu. Hallituksen esityksessä olisi tullut selkeästi yksilöidä kunnan sellaiset tehtävät, joita ei ole muilla opetuksen järjestäjillä sekä esittää laskelmat näistä rasitteista jokaiselle kunnalle aiheutuvista kustannuksista.

Muilla kuin kunnallisilla perusopetuksen järjestäjillä on samat lainsäädännölliset tehtävät ja velvoitteet kuin kunnallisilla opetuksen järjestäjillä, esimerkiksi suuri osa muista kuin kunnallisista perusopetuksen järjestäjistä toimii sijaintikunnassaan lähikouluna. Hallituksen esitys ja nykyinen laki asettavat oppilaat keskenään eriarvoiseen asemaan.

Euroopan unionin perustamissopimuksen 106 artiklan 2 kohdan (momentin) mukaan valtio ei voi toiminnassaan asettaa julkista ja yksityistä palvelutuotantoa eriarvoiseen asemaan. Käsitksemme mukaan hallituksen esityksessä oleva kirjaus voi olla ristiriidassa Suomea velvoittavan Euroopan unionin perustamissopimuksen kanssa ja kyseessä voi olla myös kiellettyä valtiontukea.

Arvonlisävero

Mistä on kyse:

Maakuntauudistuskokouksen yksityiskohtaisissa perusteluissa (s. 27, luku 6, 35 §) todetaan seuraavasti: Arvonlisäveron huomioon ottaminen yksityiselle opetuksen järjestäjälle ja yliopistolle maksettavissa kotikuntakorvauksissa. Pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan lain säännöksiä, mutta sen sanamuotoa täsmennettäisiin toteamalla myös yliopistot. Säännöksen perusteella valtio maksaisi yksityisille opetuksen järjestäjälle sekä yliopistoille kotikuntakorvausten yhteydessä oppilasta kohden euromäärän, joka vastaa yksityisten perusopetuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityisille opetuksen

järjestäjille maksettavista arvonlisäverottamista kotikuntakorvauksista. Säännöksen tarkoituksen on ottaa huomioon myös piilevä arvonlisävero, jota yksityiset koulutuksen järjestäjät ja yliopistot eivät muuta kautta voi vähentää.

Sivistystyönantajien kanta:

Yksityiset opetuksen järjestäjät ja lukiokoulutuksen järjestäjät joutuvat maksamaan tekemistään hankinnoista arvonlisäveron. Tällä hetkellä palveluista ja tuotteista maksettu arvonlisävero kompensoidaan maksamalla kotikuntakorvaukseen ja yksikköhintaan arvonlisäverokorotusta, joka ei kuitenkaan kata kaikkia maksettua arvonlisäveroja. Lisäyksen riittämättömyys käy ilmi eritoten silloin, kun opetuksen järjestäjä tekee isoja investointeja esimerkiksi koulurakennuksiin liittyen.

Sivistystyönantajat esittää muutosta, jossa maksettu arvonlisävero palautetaan perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjille euro-eurosta periaatteen mukaisesti.